

POCTIVÁ STAVBA

Co se dnes stalo ve stavebnictví a můj pohled na věc.

STŘEDA 26. SRPNA 2026 VYDÁNÍ Č. 12 6 POLOŽEK DNE 2 VYNÁLEZY PÍŠE OTAKAR HOBZA

Položky dne

3× ČESKO · 3× ZAHRANIČÍ

Čtvrt století příprav a I/35 přes Český ráj je zpátky na startu. ŘSD dělá novou EIA

Tehdejší ministr životního prostředí Petr Hladík loni v prosinci zrušil souhlasné stanovisko EIA pro silnici I/35 mezi Turnovem a Jičínem, takže Ředitelství silnic a dálnic musí posouzení vlivů na životní prostředí zpracovat znovu. Nový proces potrvá nejméně dva a půl roku a prověří severní trasu o délce 35 kilometrů z Ohrazenic do Úlibic, včetně plného čtyřpruhového uspořádání a tunelu pod Jizerou. Podle generálního ředitele ŘSD Radka Máty je i rok 2033 velmi optimistický termín zahájení; stavba má stát zhruba 30 miliard korun a o trase se mluví přibližně 25 let. Spolek SOS Český ráj prosazuje jižní variantu mimo chráněnou krajinnou oblast, ta by ale podle ŘSD znamenala odklad až o 20 let.

KOMENTÁŘ

„Jdu na sever. A teď jdu na jih!“

Pětadvacet let se dohadujeme o pětatřiceti kilometrech silnice.

Rakušané za zlomek té doby prokopali pod Alpami 55 kilometrů tunelu, viz níže. Nová EIA přidá nejmíň dva a půl roku papírování a rok 2033 je prý optimistický. Optimista je tady hlavně ten, kdo věří, že to tím končí.

→ zdroj: ASB portál (<https://www.asb-portal.cz/stavebnictvi/inzenyrske-stavby/doprava/ctvrt-stoleti-priprav-nestacilo-rsd-znovu-posoudi-trasu-i-35-pres-cesky-raj>)

→ u nás: územní plán

Skanska postaví u Prahy datacentrum za 2,1 miliardy. V zahraničních titulcích z toho byla miliarda dolarů

Skanska podepsala smlouvu se společností CRA Prague Gateway DC na stavbu datového centra na okraji Prahy za 2,1 miliardy korun, v přepočtu asi 930 milionů švédských korun. Zakázka zahrnuje kompletní stavební část a technologie mimo IT; první fáze obsahuje infrastrukturu pozemku, základové konstrukce a nosný skelet z prefabrikovaného betonu. Práce začínají už letos v srpnu, hotovo má být v roce 2028 a zakázku si Skanska zapíše do evropských objednávek za třetí čtvrtletí. Britský oborový web Global Construction Review o kontraktu napsal jako o miliardě dolarů, tedy zhruba desetinásobku skutečné částky.

KOMENTÁŘ

Z 2,1 miliardy korun udělal oborový web miliardu dolarů a nikoho to netrklo. Velká čísla se líbí, kurz je obtěžující detail. To je zpravodajství o stavebnictví v kostce. Skanska mezitím lije základy a staví prefabrikovaný skelet, což je ta nudná část, která na rozdíl od titulků musí sedět na milimetry.

→ zdroj: Skanska (tisková zpráva) (<https://www.skanska.com/group/en/media/press-releases/2026/skanska-to-build-datacenter-near-prague-czechia-for-czk-2.1-billion-about-sek-930m>)

→ u nás: inženýrské sítě

Nejmenší vilku Liebiegova městečka v Liberci rozšířily architektky. Bobrovky a špaletová okna zůstaly

Vilku z roku 1914 od architekta Jakoba Schmeissnera, nejmenší domek horní části libereckého Liebiegova městečka, rozšířily Jana Medlíková a Michaela Doležalová ze studia Atakarchitekti. Stará část si nechala původní měřítko a dispoziční logiku, nové křídlo přidalo otevřený obytný prostor a krytý pobytový kout orientovaný na západ; na střechu se vrátila keramická krytina z bobrovek a do fasád repliky špaletových oken s okenicemi. Odstraněním garáže z devadesátých let se dům vrátil k původní koncepci solitéru v zahradě. Projekt je nominovaný na Českou cenu za architekturu 2026; cenu, plochy ani termín dokončení zdroj neuvádí.

KOMENTÁŘ

Nejlepší architektonický výkon je tu zbouraná garáž z devadesátek. Ubrat se v Česku pořád bere jako prohra, přitom právě tím se dům vrátil ke své logice. Stoletý domek pro zahradníka rozšíření snese, když nová část ví, kde je její místo. Většina dnešních přístaveb to neví a řve to na celou ulici.

→ zdroj: ASB portál (<https://www.asb-portal.cz/architektura/rodinne-domy/sto-let-stara-vilka-v-liberci-drzi-krok-s-dobou-architektky-ji-rozsirily-s-respektem-k-historii>)

→ u nás: bobrovka

Pod Brennerem je poprvé souvislých 55 kilometrů. Štít Wilma dorazil na konec západního tubusu

Razicí štít Wilma 25. srpna prorazil poslední úsek západního tubusu Brennerského úpatního tunelu; tubus je poprvé souvisle vyražený v celé délce 55 kilometrů od soutěsky Sill u Innsbrucku po Fortezzu v Jižním Tyrolsku. Stroj o průměru 10,37 metru a délce 180 metrů razil od září 2024, za 706 dní postoupil o zhruba 7,5 kilometru a osadil přes 23 tisíc betonových segmentů ostění, i přes několik geologických poruchových zón. Projekt řídí společnost BBT SE; tunel má převést nákladní dopravu mezi Rakouskem a Itálií ze silnice na železnici. Termín zprovoznění ani náklady zdroj neuvádí.

KOMENTÁŘ

Deset metrů vyražené skály denně, 706 dní v kuse, poruchové zóny nepočítaje. Za stejnou dobu u nás proběhne jedno kolečko připomínek k EIA. Až pojedou Tyrolané vlakem pod Alpami, budeme u Turnova pořád posuzovat, kudy vést silnici, o které se mluví od minulého století. Hora se nakonec ukázala jako menší překážka než úřad.

→ zdroj: World Construction Network (<https://www.worldconstructionnetwork.com/news/tbm-wilma-brenner-base-tunnel/>)

Byt o 1,9 metru čtverečního. Švédský developer postavil přesně tolik, na kolik dosáhne pětadvacetiletý

Švédský developer Riksbysggen s agenturou BBDO Nordics postavili v měřítku 1:1 tři byty odvozené z toho, kolik plochy si dnes může koupit průměrný pětadvacetiletý Švéd: 1,9 metru čtverečního ve Stockholmu, 3,1 v Göteborgu a 4,5 v Umeå. Vychází to z takzvaného metrového indexu, který převádí příjem, úspory, hypoteční podmínky a místní ceny bytů na dostupnou plochu; ze 209 sledovaných obcí jich 111 vychází pod deset metrů čtverečních. Interiéry napodobují skutečné švédské byty tří epoch od přelomu století po současnost. Kampaň má přes 10 milionů zhlédnutí na TikToku a přišel se podívat i švédský ministr bydlení.

KOMENTÁŘ

„A není to málo, Antone Pavloviči?“
Tentokrát je. Developer si spočítal, že mladému kupci nemá co prodat, a udělal z toho aspoň kampaň. Zkuste si ten přepočet doma: cena metru v Brně děleno tím, co banka půjčí absolventovi. Garsonka z toho nevyjde. Vyjde předsíň.

→ zdroj: Dezeen

(<https://www.dezeen.com/2026/08/26/riksbyggen-swedish-smallest-apartments-housing-crisis-tangible/>)

→ u nás: developer

Anglie rozdělila prvních 9,58 miliardy liber na obecní byty. Radnice mají termín do 22. září

Ministryně bydlení Angela Raynerová a ministr Matthew Pennycook poslali 25. srpna dopis vedoucím všech anglických radnic: z desetiletého programu sociálního a dostupného bydlení za 39 miliard liber rozdělili prvních 9,58 miliardy přes strategická partnerství a poprvé je uzavřeli i se třemi radnicemi, v Cambridgi, Eastleighu a Newcastlu. Londýn má v prvních letech programu dostávat 30 procent peněz. Radnice mají do 22. září, londýnské do 16. října, poslat vládě plány nových obecních bytů, využitelné pozemky a zbývající překážky; odpovědi se promítnou do podzimního rozpočtu. V dopise stojí, že v provizorním ubytování v Anglii vyrůstá téměř 180 tisíc dětí.

KOMENTÁŘ

Anglie zjistila, že obecní byty postaví jedině obce, a poslala jim peníze i formulář s termínem. U nás se dostupné bydlení zatím hlavně skloňuje na konferencích. Obce byty v devadesátkách rozprodaly a od té doby čekají, že nabídku spraví developer. Nespraví. Prodává tomu, kdo dá víc, a dělá to správně, je to jeho práce.

→ zdroj: GOV.UK (MHCLG)

(<https://www.gov.uk/government/publications/reinvigorating-council-housebuilding-letter-to-all-council-leaders>)

Trychtýřový dílec drží trubky v betonu a hlídá jim volné místo

Rozvody vody, elektřiny nebo topení se do betonových stěn a stropů musí dostat dřív, než se lije beton. Trubka položená do formy potřebuje něco, co ji podrží ve správné výšce a poloze. Zároveň je potřeba nechat v betonu volné místo, kde se na trubku později naváže další vedení. Na stavbách se to často řeší podle situace, drátem a odřezky, a při lití betonu se poloha snadno pohne.

Dílec podrží trubku v betonovém prvku a zároveň v něm nechá volnou dutinu pro pozdější napojení. Je to dutý díl ve tvaru trychtýře, do kterého se vloží jedna nebo více trubek a k tomu zástupný díl. Zástupný díl zabírá prostor, kam by jinak beton zatekl, a po vytvrzení se to místo uvolní pro montáž. Výplň zástupného dílu může tvořit sypká nebo měkká hmota.

Přihlásila to firma Spotbox Elektrotechnik AG a jde o zveřejněnou švýcarskou patentovou přihlášku ze srpna 2026. Rodina dokumentu zatím žádnou další zemi nemá. Zápis neuvádí rozměry dílce, materiál, způsob uchycení k formě ani to, z čeho přesně má být výplň zástupného dílu. Nepopisuje ani, jak se dutina po vytvrzení betonu otevírá.

→ spis: CH 722552 A2 na Espacenet
(<https://worldwide.espacenet.com/patent/search?q=pn%3DCH722552A2>)

→ u nás: patent a užitný vzor

→ FÁZE: ZVEŘEJNĚNÁ PŘIHLÁŠKA

→ přihlásil: Spotbox Elektrotechnik AG

Držák se opře o sloup haly a jeho vzpěru, těsnění oken pak visí po ruce

Pryžová těsnění automobilových oken jsou dlouhé ohebné profily. Před montáží musí viset u pracoviště tak, aby se nezlomila, nezkroutila a pracovník na ně dosáhl. Samostatné stojany zabírají podlahu u montážní linky a musí se kotvit. Sloupy se šikmou vzpěrou přitom na pracovišti už stojí.

Držák se zaklesne mezi svislou část sloupu a jeho šikmo vzhůru vedenou vzpěru a nese žlaby, do kterých se těsnění zavěsí. Tělo držáku má zadní stěnu opřenou o svislou část sloupu a přední stěnu opřenou o vzpěru, takže drží vlastní geometrií bez vrtání. Ze strany se k tělu připojí jeden nebo více žlabů na zavěšení těsnění. Součástí zápisu je i celé pracoviště s takovým držákem.

Přihlásila to Škoda Auto a jde o zveřejněnou českou patentovou přihlášku z června 2026. Rodina dokumentu zatím žádnou další zemi nemá. Zápis neuvádí nosnost držáku, materiál, rozměry žlabů ani počet těsnění, který se do nich vejde. Nepopisuje ani, jestli jde držák přemístit bez náradí.

→ spis: CZ 202552 A3 na Espacenet
(<https://worldwide.espacenet.com/patent/search?q=pn%3DCZ202552A3>)

→ u nás: patent a užitný vzor

→ FÁZE: ZVEŘEJNĚNÁ PŘIHLÁŠKA

→ přihlásil: Škoda Auto a.s.